

LEVEN *van de* LUCHT

In een leven vol extremen heeft hardlopen voor Piet de Peuter altijd een prominente plek gehad.

Op de schaarse momenten dat Piet de Peuter (1957) niet in Kenia maar in Nederland is, verblijft hij meestal in Nijmegen. Daar overnacht hij dan in een van de gastenverblijven op het kantoor van Global Sports Communication, het atletenmanagementbureau waarmee hij zelf samenwerkt. Zo was het ook op 16 augustus 2016, de dag waarop de finale van de 1500 meter voor vrouwen werd gelopen tijdens de Olympische Spelen van Rio de Janeiro. De race waar De Peuter al jaren naartoe had geleefd. Toevalligerwijs was hij die avond helemaal alleen in het grote kantoorgebouw aan de rand van een woonwijk in Nijmegen, waar hij de olympische finale op televisie zou bekijken. In de uren voordat de race begon, was hij daarom nog speciaal op zoek geweest naar een beltegoedkaart voor zijn telefoon, bevreesd als hij was dat de spanning zo hoog zou oplopen dat hij het aan zijn hart zou krijgen en om hulp zou moeten bellen. Pas later bedacht hij zich dat je alarmnummer 112 ook zonder beltegoed te pakken kunt krijgen. De spanning in zijn lichaam had alles te maken met zijn speciale band met de Keniaanse atlete Faith

Kipyegon, samen met onder meer Sifan Hassan een van de topfavorieten voor het goud op de 1500 meter. Het was De Peuter die haar een jaar of zes voor de Spelen had ontdekt tijdens schoolwedstrijden in Kenia. Toen hij later in haar piepkleine woonplaats Keringet zag dat de juiste faciliteiten ontbraken om te werken aan een topsportbestaan, besloot hij - in overleg met Global Sports en de mensen van zijn eigen stichting Samen Succes - de Keringet Winners Girls High School op te richten. Zo kregen Faith en andere talentvolle meisjes sinds 2011 de kans om onderwijs te volgen en op hoog niveau te trainen en kreeg De Peuter plotseling een toptalent onder zijn hoede.

Piet de Peuter was tegen die tijd zelf al meer dan tien jaar in Kenia actief. Hij streek er voor het eerst neer in 1998, nadat hij per toeval had gelezen over een kindertehuis met een boerderij erbij in Eldoret. De Peuter, zelf boerenzoon, voorzag een bestaan waarbij hij het werken op de boer-

derij kon combineren met hardlooptraining op hoogte en schreef een brief met de vraag of hij kon komen helpen. Toen hij eenmaal was geland in Nairobi en op het snikhete en chaotische station op zoek moest naar een busje dat hem naar de plek van bestemming kon brengen, had hij van de zenuwen zweetplekken zo groot als frisbees onder zijn armen. Al tijdens zijn eerste weken in Kenia kwam hij elke ochtend tijdens zijn trainingsronde een talentvolle hardloper tegen, die Sammy Rongo bleek te heten. De Peuter kreeg de vraag om een beetje op de atleet te letten en kwam via hem terecht in West-Pokot, een geïsoleerde streek in de bergen zonder elektriciteit, auto's, fietsen of brommers. Het leven was er armoedig, zo zag De Peuter, en van het een kwam het ander: in samenwerking met bekenden uit Nederland werd een stichting opgericht en begon hij met het bouwen van scholen. Zo wortelde De Peuter langzaam maar zeker in Oost-Afrika, terwijl Rongo gestaag begonnen te werken aan een serieuze hardloopcarrière.

Eldoret

Inmiddels, ruim twintig jaar later, heeft De Peuter zich het Keniaanse ritme en de Keniaanse manier van leven eigen gemaakt. Hij maakt zich niet meer druk als de rit per minibus vanuit de →

*'Ik wilde
olympisch
kampioen
worden'*



■ In zijn beste jaren als hardloper schurkt Piet de Peuter tegen de nationale atletiektop aan. Hij loopt de 5000 meter in 14.35, klokt 8.14 op de 3000 meter. Hij wordt Nederlands kampioen bij de junioren en kan zich meten met atleten als Marti ten Kate en Jos Hermens. 'Ik wilde olympisch kampioen worden op de marathon, dat was mijn droom,' zegt hij. 'Door een achillespeesblessure verloor ik alleen alle moed. De begeleiding was nog niet zo professioneel als tegenwoordig, ik wist niet precies hoe ik dat moest oplossen. Na een jaar bij de senioren ben ik gestopt. Ik kon gewoon niet meer tegen de twijfel: elke dag weer proberen en dan ging het weer niet. Ondertussen zag je anderen lopen in wedstrijden die je zelf had willen doen, daar kon ik niet tegen.' Hij pakt het hardlopen pas weer fanatiek op nadat hij halverwege de jaren negentig het boek *De mens als duurloper* van Jan Knippenberg heeft gelezen. Het motiveert hem om zelf lange afstanden te gaan lopen. 'Het niveau bij het ultralopen bleek helemaal niet zo hoog te liggen in Nederland. Binnen de kortste keren zat ik in de Nederlandse ploeg richting het EK. Op Nederlandse kampioenschappen haalde ik zilver en brons op de 24 uur. Ik was vooral benieuwd waar mijn eigen grenzen liggen. Ultralopen is natuurlijk extreem. Dat extreme zit ergens ook in mij.'

hoofdstad richting Eldoret door allerlei op-onthoud twee dagen duurt, begrijpt dat op tijd komen een rekbaar begrip is voor de meeste Kenianen. Hij neemt het leven zoals het komt. Wat helpt om zijn weg te vinden is dat De Peuter weinig waarde hecht aan luxe. Hij kan leven van de lucht, verzoent zich er eenvoudig mee dat de elektriciteit in zijn dorp twee weken wordt afgesloten, wast zich zonder te sputteren met koud water als warm water ontbreekt. Alleen al over zijn belevenissen in Kenia in de afgelopen twintig jaar zou je een boek kunnen volschrijven. Hij ontsnapte er bijvoorbeeld aan de dood toen hij in een busje was gestapt dat middenin de wildernis een ongeluk kreeg en een paar keer over de kop sloeg, werd met enig toeval scout en trainer van enkele van de meest talentvolle atleten van het land, bouwde met zijn stichting meerdere scholen en verstrekte beurzen aan talentvolle leerlingen in achtergebleven gebieden, dacht dat zijn laatste uur had geslagen

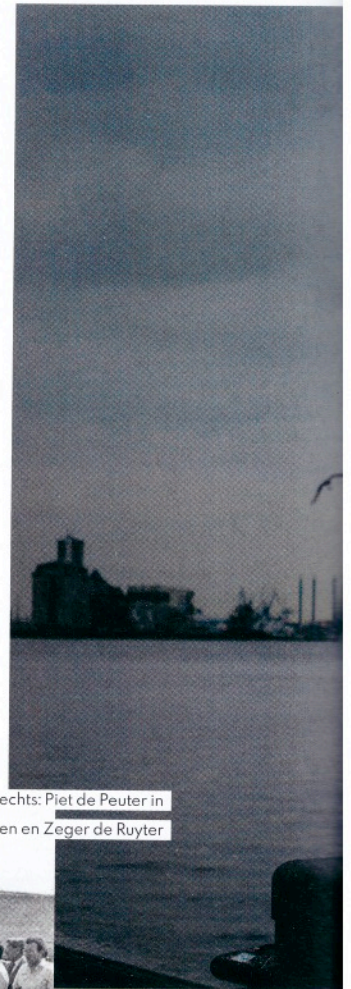
OOK VOORDAT HIJ ZIJN EERSTE STAPPEN IN KENIA ZETTE, LEEFDE HIJ EEN LEVEN WAARIN WEINIG PLEK WAS VOOR RUST EN REGELMAAT

toen hij diep in de bergen van West-Pokot malaria kreeg, regelde het eerste paar hardloopschoenen voor de latere marathonkampioen Geoffrey Kirui en leefde jarenlang samen met Faith Kipyegon.

Ook voordat De Peuter zijn eerste stappen in Kenia zette, leefde hij een leven waarin weinig plek was voor rust en regelmaat. Hij groeide op in een streng gereformeerd gezin in Almkerk, schurkte als hardloper tegen de nationale top en trainde soms wel drie keer per dag, moest vroegtijdig stoppen door aanhoudende achillespeesklachten, verbrandde al zijn hardloopspullen, schommelde op het randje van de dood nadat hij een infectie opliep bij een blindedarmoperatie, trok met een rugzak over de wereld en belandde in een kibboets in Israël, ging terug in Nederland met daklozen en verslaafden werken, trouwde, kreeg kinderen, voer tien jaar lang met een zeilboot toeristen over het IJsselmeer, ging ultralopen doen, haalde medailles in 24-uurs races, scheidde van zijn vrouw en trok naar Kenia waar hij inmiddels eindelijk een soort van rust heeft gevonden.

Hij vertelt deze ochtend in februari glimlachend over zijn leven vol extremen in de lobby van een hotel in Amsterdam, de hardloopschoenen onder zijn spijkerbroek zijn nog roodbruin gekleurd van de Keniaanse

aarde. De volgende dag zal hij weer vertrekken naar zijn tweede thuis. Daar gaat hij vanaf dit jaar aan de slag met het opbouwen van een juniorenkamp voor talentvolle atleten in Eldoret. Het moet een voorportaal worden voor het befaamde atletenkamp in het nabijgelegen Kaptagat, waar onder meer Eliud Kipchoge, Geoffrey Kamworor en Abdi Nageeye trainen onder leiding van coach Patrick Sang. De droom is om vanuit de jeugdopleiding tenminste twee atleten klaar te stomen voor de Olympische Spelen van 2024 in Parijs. Die uitdaging zorgt ervoor dat De Peuter nu alweer nauwelijks kan wachten voordat hij weer in het vliegtuig kan stappen richting Oost-Afrika. Het werken met hardlooptalenten ligt hem, zo bewees onder meer zijn samenwerking met Faith Kipyegon. Hij had snel in de gaten dat de ranke atlete speciaal was. Niet alleen qua talent voor hardlopen, maar ook in haar hele voorkomen. Ze was niet bepaald verlegen, keek je – in tegenstelling tot veel Keniaanse leeftijdsgenoten – recht aan als ze tegen je sprak. Een overlever. Binnen de kortste keren mocht ze met de Keniaanse jeugd ploeg naar het WK cross voor junioren. Ze liep er op blote voeten naar de winst en verdiende zo een eerste sponsorcontractje.



Van links naar rechts: Piet de Peuter in gevecht met Henk Westerlaken en Zeger de Ruyter



In Keringet bleef ze onder de hoede van De Peuter. In huis bevonden hun slaapkamers zich recht tegenover elkaar, slechts gescheiden door de woonkamer. Het vertrouwen over en weer groeide, al moesten er eerst een paar hobbels worden genomen.

Beterschap

Na haar winst op het junioren-WK moesten de trainingen weer worden opgepakt voor baanwedstrijden die in het verschiet lagen. Elke ochtend klopte De Peuter daarom om zes uur op de deur van de atlete. *'I'm coming,'* riep Kipyegon dan, maar vervolgens kon het zomaar twintig minuten duren voor ze klaar stond om te trainen. Het was voor De Peuter een teken dat haar motivatie minder



was geworden. Daar was hij zelf snel klaar mee, hij was geen zestig jaar geworden om diep in Kenia een meisje van twintig elke dag als een politieagent achter haar vodden aan te zitten. Hij was toch niet degene die olympisch kampioen wilde worden? Hij achtte het daarom tijd om te vertrekken, was zijn koffer al aan het inpakken voor de reis terug naar Nederland toen Kipyegon plotseling beterschap beloofde. Ze was wakker geschud, stond vanaf de volgende dag elke ochtend op tijd klaar om te trainen. De Peuter bleef en zag hoe haar dromen langzaam maar zeker vorm kregen.

De Peuter haast zich nu om te zeggen dat het succes van Faith het succes is van een heel team. Niet alleen van de atlete zelf, maar ook bijvoorbeeld van sportarts Peter Vergouwen, fysiotherapeut Joost Vollaard, trainer Bram Som (verantwoordelijk voor de trainingsschema's) en manager Valentijn Trouw. Zijn eigen werk doet hij bij voorkeur in de luwte en zijn inbreng blaast hij niet te groot op. Oké, uiteindelijk was hij degene die 24 uur per dag samen was met Faith, haar liet focussen op het hoogst haalbare.

Als Faith zei dat ze hoopte op een medaille tijdens de Olympische Spelen, maakte hij subtiel duidelijk dat ze alleen voor het goud moest gaan. Wie bij voorbaat genoeg neemt met brons, eindigt nooit op de eerste plaats. Hij zei: *'Be sharp, no fear, the gold is yours.'* Dat ene zinnetje kwam maanden achter elkaar bijna dagelijks terug. De ene keer tijdens een intensieve training, de andere keer als een grappe tijdens het avondeten. Langzaam maar zeker zag hij de boodschap bij haar landen.

Die avond in Nijmegen zag Piet de Peuter op televisie dat Faith Kipyegon volledig gefocust aan de start van de finale van de 1500 meter stond. Geen kushandjes naar het publiek, dat zou alleen maar afleiden, maar de blik op oneindig toen de camera met daarachter een miljoenenpubliek op haar gericht was. Vanaf de start controleerde ze de race, hield de koplopers in het vizier, ook toen topfavoriet Genzebe Dibaba in de laatste ronde flink versnelde, en in Nijmegen schoof De Peuter naar het puntje van zijn stoel. Zijn hart hield het, maar klopte zo snel dat het leek alsof hij zelf op olympisch tempo over de baan liep. Kipyegon haakte aan bij Dibaba en ging al halverwege de laatste bocht over haar concurrente heen. Op dat moment wist Piet de Peuter dat ze het goud nooit meer uit handen zou geven. Toen Kipyegon over de finish kwam en uitzinnig van vreugde ter aarde stortte, zat De Peuter in zijn eentje als een klein kind te janken voor de tv. Later hoorde hij van Faith dat ze in het stadion zijn stem had gehoord. De Peuter reageerde verbaasd,

TOEN FAITH KIPYEGON WINNEND OVER DE FINISH KWAM, ZAT HIJ IN ZIJN EENTJE ALS EEN KLEIN KIND TE JANKEN VOOR DE TV

want hij zát helemaal niet in Rio de Janeiro, maar duizenden kilometers verderop in een kantoorgebouw in Nijmegen. Maar Faith bleef erbij. Toen ze op de startlijn stond, hoorde ze in haar hoofd de woorden van haar coach: *'Be sharp, no fear, the gold is yours.'* Zelfs nu, als hij eraan terugdenkt, worden de ogen van de normaal zo onbewogen Piet de Peuter nog vochtig. Hij wist: als die woorden zelfs op de startlijn nog door haar hoofd gingen, dan heb ik mijn werk goed gedaan. Dat was uiteindelijk het mooiste cadeau dat ze hem kon geven. ←